

"อยู่ही ก็หวาน"

ธรรมนูญสุขภาพ

ตำบลห้วยป่า อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐

"อยู่หฺสิ กั๋นหวาน"

รสนมสุขุขภาว

ตำบศหฺวียโป่ง อําเภอเมือง จัังหวัดแม่ฮ่องสอน

ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐

คำปรารภและกิตติกรรมประกาศ ธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

รูปธรรมการกำหนดใจตนเองของชุมชนท้องถิ่น ที่กำหนดไว้ใน
หมวดที่ ๑๔ ของ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒
พ.ศ.๒๕๕๙

ธรรมนูญสุขภาพ เป็นรูปแบบหนึ่งของนโยบายสาธารณะ
ที่เกิดจากสังคมได้ตกลงปลงใจร่วมกันว่าจะไรควรทำหรือไม่ควรทำ
ธรรมนูญไม่ใช่กฎหมาย ไม่มีอำนาจบังคับลงโทษ แต่ก็มีพลังอำนาจ
ทางสังคมในการกำกับดูแลกันเองให้อยู่ในครรลองครองธรรม

ธรรมนูญสุขภาพตำบล คือเจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชน
ในชุมชนท้องถิ่น ที่ได้ประกาศให้รับรู้ทั่วกัน ทั้งภายในชุมชนและ
ต่อคนภายนอก ว่าอยากเห็นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนในด้าน
ต่างๆ เป็นไปในทิศทางใด

ธรรมนูญสุขภาพตำบลที่ดี มีไข่เอกสารหรือคำประกาศที่
สวยหู หากควรเป็นผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ
และร่วมผูกพันในการลงมือทำของคนทุกกลุ่มในชุมชนท้องถิ่น อันเป็น
นโยบายสาธารณะของชุมชน โดยชุมชนและเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม ธรรมนูญสุขภาพยังคงเป็นเพียงเครื่องมือที่สังคมสร้างขึ้นมาใช้ที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา ภาวะแวดล้อม และองค์ความรู้ในยุคสมัยปัจจุบัน ต่อเมื่อสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปตามพลวัตร ก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข หรือเพิ่มเติมเนื้อหาสาระให้มีความเหมาะสม สอดคล้องและทันสมัย อยู่เสมอ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้และตัดสินใจ ร่วมกันด้วย

ในนามของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ กระผม ขอแสดงความชื่นชมยินดีที่ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในตำบลห้วยโป่ง ได้ร่วมกันเรียนรู้ สถานพลังปัญญาและกำหนดใจตนเองในการพัฒนา ครั้งสำคัญ จนเกิดเป็นธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่งฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คนตำบลห้วยโป่งจะสามารถใช้ธรรมนูญสุขภาพ ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของเราได้อย่างสมดุลยั่งยืน สร้างความรัก สามัคคี เจริญรุ่งเรืองและอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันตลอดไป

นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป
เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่ง

ธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่ง เหตุผลในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่ง พ.ศ.๒๕๖๐ นี้ คือโดยที่สภาพปัญหาด้านสุขภาพโดยรวมของประชาชนตำบลห้วยโป่ง อยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง และได้ส่งผลถึงสุขภาพวะของชุมชนที่เชื่อมโยงกันแบบเป็นองค์รวมอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง และกระบวนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็ไม่อาจกระทำโดยวิธีใดวิธีหนึ่งได้ เพราะปัจจุบันมีปัจจัยที่คุกคามมีการเปลี่ยนแปลงและมีความยุ่งยากมากขึ้น จำเป็นต้องให้ตำบลห้วยโป่ง ได้มีความรู้เท่าทัน มีส่วนร่วม มีจิตสำนึก มีหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยชุมชน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมในชุมชน ประกอบกับมีภาคีเครือข่ายที่ดำเนินงานในพื้นที่หลายหน่วยงาน องค์กรจึงสมควรจัดให้มีธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นหนึ่งในเครื่องมือการดำเนินการ โดยมีจุดหมายปลายทางที่มุ่งหวังเดียวกันคือ “อยู่ดี กินหวาน”

sssแผนสุขภาพ คือ

ธรรมนูญสุขภาพ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสุขภาพของตนเอง สุขภาวะของสมาชิกในครัวเรือน และส่งต่อเป็นความสุขมวลรวมของสมาชิกสังคมทั่วไป

ธรรมนูญสุขภาพ จะเป็นเครื่องมือสำคัญขององค์กร กลุ่มชุมชน และประชาชนที่จะใช้ประกอบการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพของตนเอง รวมไปถึงอาจใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณของรัฐและเครือข่ายภาคีสร้างสุขภาพที่มีทรัพยากรในการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน

โดยมีเนื้อหาดังนี้

ข้อที่ ๑ ธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่ง ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อที่ ๒ นิยามศัพท์ในธรรมนูญนี้

“สุขภาพ” หมายความว่า ภาวะของประชาชนที่สมบูรณ์ทั้ง ทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม เชื่อมโยงกัน เป็นองค์รวมอย่างสมดุล

“สถานบริการของรัฐ” หมายความว่า ถึง สถานศึกษา โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีตำรวจภูธรห้วยโป่ง หน่วยป้องกันและรักษาป่าห้วยโป่ง และหน่วยงานที่เกิดขึ้นในอนาคต

“หน่วยงานนอกพื้นที่” หมายความว่า ถึง หน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ภายนอกพื้นที่ และเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายหรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

“องค์กรกลุ่มชุมชน” หมายถึง องค์กรหรือกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีการจัดตั้งจากหน่วยงานของรัฐ หรือตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง หรือก่อตั้งเองภายในพื้นที่ และเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป โดยมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสาธารณะ

“คุณธรรม” หมายความว่า คุณความดีที่วิญญูชนพึงสำนึกในจิตใจตนในเรื่องความจริง ความดีงามและใช้เป็นหลักดำเนินชีวิต

“จริยธรรม” หมายความว่า แนวทางแห่งความประพฤติที่ยึดหลักคุณธรรม

“ศีลข้อที่ ๕” หมายถึง ศีลข้อที่ ๕ ของศีล ๕ ที่กล่าวถึงการห้ามเสพสิ่งของมีนเมาทั้งสิ้นทั้งปวง

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวทางที่ยึดหลักความพอเพียง มีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันตามสมควรตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญาประกอบด้วยความซื่อสัตย์ มีสติ และปัญญา ตั้งแต่ระดับประชาชน ครอบคลุม ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐประกอบกันอย่างสมดุล และพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จากโลกภายนอก

“การมีส่วนร่วม” หมายความว่า ทุกคนมีการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่

“จิตสำนึกสาธารณะ” หมายความว่า จิตใจที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้อื่นและให้ความสำคัญต่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

“วัฒนธรรม” หมายถึง วิถีชีวิตของสังคมที่ดำเนินร่วมกันทั้งความรู้สึกนึกคิด ความเป็นอยู่ การทำมาหากินโดยสอดคล้องกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในตำบล

“ประเพณี” หมายถึงกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ดำเนินอยู่เป็นประจำ

“การสร้างเสริมสุขภาพ” หมายความว่า การกระทำที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพะทางกาย จิต ปัญญา และสังคม โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคลและการจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

“การป้องกันโรค” หมายความว่า การกระทำหรืองดกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยหรือเป็นโรค และการป้องกันไม่ให้เกิดกลับเป็นซ้ำในกรณีที่หายจากการเจ็บป่วยหรือเป็นโรคแล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับคือ การป้องกันก่อนการเกิดโรคหรือก่อนการเจ็บป่วย การป้องกันโรคในระยะเวลาที่เกิดโรคหรือการเจ็บป่วยขึ้นแล้ว และ การป้องกันโรคและฟื้นฟูสภาพหลังจากการหายจากการเจ็บป่วยด้วยโรคแล้ว

“การควบคุมโรค” หมายความว่า การควบคุมโรคระบาด โรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ โรคติดต่ออันตรายต่าง ๆ รวมทั้งโรคที่เกิดจากการปนเปื้อนจากสารต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมอาหาร และโรคอื่น ๆ ที่สามารถลดความสูญเสียสุขภาพ ชีวิตและทรัพยากรได้ หากมีการตรวจพบแต่เนิ่น ๆ

“การควบคุมและป้องกันปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ”
หมายความว่า การจัดการกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลเสียต่อสุขภาพไม่ว่า
จะเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ชีวภาพ เชื้อโรค สารเคมี ภัยธรรมชาติ
รวมทั้งระบบต่างๆ ในสังคมเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพ
รวมทั้งสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีด้วย

“พาหะนำโรค” หมายถึง ตัวการที่นำโรคมาติดต่อ
ต่อผู้อื่น

“การบริการสาธารณสุข” หมายถึง การบริการต่างๆ
อันเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคและ
ปัจจัยที่คุกคามสุขภาพการตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะการเจ็บป่วย
และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

“ตัวชี้วัดสุขภาพ” หมายถึง สิ่ง que แสดงให้สามารถ
เห็นผลที่เกิดจากการกระทำใด ๆ ต่อการดำเนินงานด้านสุขภาพ

“เกณฑ์การประเมิน” หมายถึง ตัวกำหนดที่ถูก
ตั้งขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับการประเมินผลการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

“ผู้ด้อยโอกาส” หมายความว่า ประชาชนที่เป็นพี่น้อง
ของพวกเราแต่อยู่ในสถานะยากลำบากในการดำเนินชีวิตทั้งฐานะ
ที่อยู่อาศัย ความรู้และสุขภาพ

“ภาคีเครือข่าย” หมายถึง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน
องค์กร กลุ่มชุมชน ที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพสภาวะ
ชุมชนในพื้นที่

“จิตอาสา” หมายถึง ผู้ที่มีจิตใจนิยมช่วยเหลือผู้อื่น
โดยไม่คิดหวังสิ่งตอบแทน

“ภูมิปัญญาท้องถิ่น” หมายถึง ความรู้ความสามารถ
ในด้านต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์และถ่ายทอดกันมาในแต่ละรุ่นของชุมชน
ท้องถิ่น

“การจัดการความรู้” หมายถึง การดำเนินการให้ความรู้
เหล่านั้นสามารถคงอยู่และสืบทอดให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่ต้องการ

“การเข้าถึงข้อมูล” หมายถึง ประชาชนทุกคนสามารถ
ที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น หรือข้อมูลอันเป็นประโยชน์
เพื่อตนเองได้ตามต้องการ

“นำเข้าข้อมูล” หมายถึง การดำเนินการให้ข้อมูล
ที่ต้องการไปบันทึกไว้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจ
ต่อไป

“สมัชชาสุขภาพ” หมายถึง การจัดให้มีเวทีพูดคุย
ปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อใช้และเป็นประโยชน์ต่อการ
ดำเนินการแก้ไขปัญหาสุขภาพ

“เกษตรอินทรีย์ปลอดภัย” หมายถึง การเกษตร
ที่มีความเข้าใจในระบบสารเคมีต่าง ๆ ทางกรเกษตรและมีจิตสำนึก
ที่คำนึงถึงความปลอดภัยของการบริโภค

“สัมมาอาชีพ” หมายถึง อาชีพที่ดีและสุจริต

ข้อที่ 3 ธรรมนูญนี้มีผลให้ใช้กับประชาชน หน่วยงาน องค์กร
กลุ่มของชุมชนอื่น ๆ ที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมในตำบลห้วยโป่ง
นับตั้งแต่วันที่ประกาศใช้เป็นต้นไป

หมวดที่ ๑

ปรัชญาแนวคิดของระบบสุขภาพ

ข้อที่ ๔ ร่วมสร้างสุขภาพตนเอง สุขอนามัยครอบครัว สุขภาวะชุมชนจากความรัก ความเข้าใจ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุนิัยสุขภาพร่วมกับพัฒนามรดกทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนโดยอาศัยพื้นฐานทางจริยธรรม คุณธรรม หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เป็นตำบลแห่งความสุขและมีสุขภาพดีกันถ้วนหน้า

หมวดที่ ๒

การสร้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อสุขภาพ:

ข้อที่ ๕ โดยมาตรฐานทั่วไปของคนตำบลช่วยโป่ง ครอบรักษา ศิล ๕ ให้เป็นปกติหรือตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ

ข้อที่ ๖ คนตำบลช่วยโป่งต้องมีคุณธรรม มีจริยธรรม มีจิตสำนึก สาธารณะ และยิ้มแย้มแจ่มใส

ข้อที่ ๗ ส่งเสริมสถานบริการของรัฐในเขตพื้นที่ตำบลช่วยโป่ง มีมาตรฐานการบริการที่เอื้อต่อสุขภาพ

ข้อที่ ๘ มีการจัดการธรรมชาติให้ร่มรื่น ปรับสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสม เอื้อต่อสุขภาพ

ข้อที่ ๙ มีการจัดสถานที่เขตปลอดบุหรี่ สุรา กำหนดและ เฝ้าระวังการละเมิดสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่หรือผู้สูบบุหรี่มือสอง พร้อมทั้ง หนุนเสริมการสร้างกระแสชุมชนให้มีกิจกรรมลด ละ เลิกบุหรี่ สุรา อย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ ๑๐ ส่งเสริมการอนุรักษ์ พัฒนา ศิลปะ วัฒนธรรมและ
ประเพณีที่ดีงาม

ข้อที่ ๑๑ มีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาฝีมือ
ส่งเสริมสัมมาชีพของคนในชุมชน

ข้อที่ ๑๒ มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ผ่านวิถีชีวิต
ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชนตำบลช่วยไปง

ข้อที่ ๑๓ ส่งเสริมการจัดทำแผนงาน โครงการและหรือ
สนับสนุนเครื่องเล่นและอุปกรณ์ที่ส่งเสริมสุขภาพ

ข้อที่ ๑๔ ส่งเสริมให้คนในตำบลช่วยไปงและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
มีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพ

ข้อที่ ๑๕ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึก
ในการเป็นจิตอาสาพัฒนางานที่ส่งเสริมสุขภาพ

ข้อที่ ๑๖ กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลช่วยไปง องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรใช้ธรรมนุญสุขภาพ
เป็นแนวทางในการจัดทำแผนแม่บทในการดำเนินงาน

ข้อที่ ๑๗ มีระบบการจัดการฐานข้อมูลสุขภาพที่มีคุณภาพ
(ครอบคลุม ครอบคลุม ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน)

ข้อที่ ๑๘ ปลูกฝัง เสริมสร้างพฤติกรรม ค่านิยมการบริโภค
ของบุคคล ครอบครัว ชุมชนที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

ข้อที่ ๑๙ ปลูกจิตสำนึกให้มีการทำการเกษตรปลอดภัย
เกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวัน

ข้อที่ ๒๐ ส่งเสริมครอบครัวให้มีความอบอุ่นมีสุขภาพจิตดี

หมวดที่ ๓

การดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว

ข้อที่ ๒๑ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่ง ควรกินอาหารหลากหลาย ชนิดมากที่สุดให้ครบ ๕ หมู่ หลีกเลียงอาหารประเภทไขมันและแป้ง ในปริมาณที่มากเกินไป ควรเน้นอาหารประเภทผักและผลไม้ให้มากขึ้น และหันมาปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือน

ข้อที่ ๒๒ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่ง ควรเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพียงอย่างเดียวจนถึงอายุ ๖ เดือนและควรให้ลูกได้รับนมแม่ร่วมกับ อาหารตามวัยจนถึงอายุ ๒ ปี

ข้อที่ ๒๓ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่ง ควรออกกำลังกาย สม่ำเสมอครั้งละ ๓๐ นาทีขึ้นไปอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๕ วัน

ข้อที่ ๒๔ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่ง ควรคิดในทางบวก เชิงสร้างสรรค์ทำอารมณ์จิตใจให้ร่าเริงอยู่เสมอ นอนหลับพักผ่อน ให้เพียงพออย่างน้อยวันละ ๘ ชั่วโมง

ข้อที่ ๒๕ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่ง ควรจัดสภาพแวดล้อม ในบ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีการคัดแยกขยะในครัวเรือน เพื่อเอื้อ ต่อการมีสุขภาพดีของคนในครอบครัว ขณะเดียวกันควรสร้างสรรค์ สิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชนด้วย

ข้อที่ ๒๖ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่งควรหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง ที่จะทำให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น หลีกเลียงการกินอาหารไขมันสูง ลดการ กินอาหารรสจัด ไม่กินอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ หรืออาหารที่มีสารปนเปื้อน

ข้อที่ ๒๗ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่งต้องคาดเข็มขัดนิรภัย ขณะขับรถยนต์และสวมหมวกกันน็อคขณะขับรถจักรยานยนต์ ตามที่กฎหมายกำหนดและขับรถในชุมชนความเร็วไม่เกิน ๖๐ กิโลเมตร ต่อชั่วโมง

ข้อที่ ๒๘ ชาวบ้านในตำบลห้วยโป่ง ควรลด ละ เลิก อบายมุข เช่น บุหรี่ สุรา การพนัน ซึ่งเป็นภัยร้ายแรงที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อ สุขภาพกายและจิตใจ

ข้อที่ ๒๙ ให้ศาสนสถานเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน มีการจัดกิจกรรมทางศาสนาและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทาง สุขภาพ

หมวดที่ ๔

การควบคุม ป้องกันปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ สุขภาวะ

ข้อที่ ๓๐ มีการเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันสิ่งเสพติดและภัยสังคม
ทุกประเภทให้แก่ประชาชนตำบลห้วยโป่งโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

ข้อที่ ๓๑ มีมาตรการควบคุมกำกับ การรวมกลุ่มในเชิง
ไม่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน และกลุ่มชนในตำบลห้วยโป่ง

ข้อที่ ๓๒ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครัวเรือนในการเฝ้าระวัง
และป้องกันภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพะทั้งทางกายและ
ทางจิตใจ

ข้อที่ ๓๓ สนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว
ในการป้องกันโรคติดต่อในชุมชน

ข้อที่ ๓๔ มีการควบคุมครัวเรือน ในการจัดการ ขยะ สิ่งปฏิกูล
น้ำเสีย เสียง ฝุ่นละออง แสง คว้นให้อยู่ในระดับเหมาะสมตามเกณฑ์
มาตรฐาน

มีการควบคุมสถานประกอบการเช่น โรงสี รถไม่ บัมน้ำมัน
โรงเลี้ยงหมู ไก่และสถานประกอบการอื่นๆ ในพื้นที่) ในการจัดการ ขยะ
สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย เสียง ฝุ่นละออง แสงและคว้น ให้อยู่ในระดับเหมาะสม
ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ข้อที่ ๓๕ มีมาตรการทางสังคมในการควบคุมจัดการลงโทษ
ชดเชย ปัจจัยคุกคามทางสุขภาพต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน

ข้อที่ ๓๖ คนในตำบลห้วยโป่ง มีส่วนร่วมในการพัฒนา
หมู่บ้าน เช่น วัด โบสถ์ โรงเรียน สถานที่ราชการ สถานที่สาธารณะ
และปลูกต้นไม้ปรับภูมิทัศน์ให้สวยงามอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

หมวดที่ ๕

การบริการ ติดตาม ประเมินผล ด้านสุขภาพและสุขภาวะของชุมชน

ข้อที่ ๓๗ ให้ส่วนราชการต่างๆ ในพื้นที่ตำบลห้วยโป่ง กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ตำบลห้วยโป่ง นำเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่อชุมชนตำบลห้วยโป่ง อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง

ข้อที่ ๓๘ ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จัดบริการ ตรวจและหรือประเมินภาวะสุขภาพระดับบุคคล รวมทั้งประเมิน ความพึงพอใจในการรับบริการด้านสุขภาพ

ข้อที่ ๓๙ ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ตำบลห้วยโป่ง มีระบบการประเมินผลงานวิจัยและการคืนข้อมูลด้านสุขภาพสู่ชุมชนตำบลห้วยโป่ง

ข้อที่ ๔๐ คนในตำบลห้วยโป่ง ร่วมกำหนดเกณฑ์ชี้วัดด้านสุขภาพและนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดระบบสุขภาพของคนในตำบลห้วยโป่ง

ข้อที่ ๔๑ พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขเชิงรุก อย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ ๔๒ พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ นำเชื่อถือ
และสร้างความประทับใจอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ ๔๓ ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมกันออกกำลังกายในทุก
รูปแบบ ทุกกลุ่มอายุ อย่างครอบคลุมทั่วพื้นที่

ข้อที่ ๔๔ ส่งเสริมสนับสนุนร่วมกันสร้างอาสาสมัครชุมชน
ในการดูแล เด็ก คนพิการ คนชราผู้ด้อยโอกาสให้สามารถเข้าถึง
บริการด้านสุขภาพ

ข้อที่ ๔๕ สร้างภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ สุขภาวะ กับ
หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

หมวดที่ ๖

การสร้างและพัฒนาศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน พัฒนากุมิภัยท้องถิ่นและแพทย์แผนไทย

ข้อที่ ๔๖ ให้มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขดูแลประชาชนในทุกหมู่บ้านหรือตามเหตุผลความต้องการของชุมชน

ข้อที่ ๔๗ ต้องมีการพัฒนาสุขภาพตามบทบาทหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และควรทดสอบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ ๔๘ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดอาสาสมัครชุมชน เช่น อสม.น้อย/อผส.น้อย แม่/พ่ออาสา ผู้ดูแลกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง หรือผู้ที่มีจิตอาสาในรูปแบบต่างๆ

ข้อที่ ๔๙ สนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้จัดทำกิจกรรม หรือร่วมกิจกรรมประเภทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสุขภาพ และการสร้างสุขภาพรวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและเยาวชนด้านการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและภาคภูมิใจ

หมวดที่ ๗

การคุ้มครองสิทธิ ของผู้บริโภคทุกกลุ่มในตำบล

ข้อที่ ๕๐ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่งต้องจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้มีสิทธิได้รับตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามความเหมาะสมตามคำแนะนำขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ ๕๑ จัดให้มีและร่วมกันเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสำคัญที่มีประโยชน์และมีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน

ข้อที่ ๕๒ ต้องจัดให้มีคณะกรรมการดูแลคุ้มครองผู้บริโภค

ข้อที่ ๕๓ สัดส่วนคณะกรรมการตามข้อ ๕๒ ต้องมีกรรมการมาจากองค์กรของกลุ่มชุมชนไม่น้อยกว่า ๕๐%

ข้อที่ ๕๔ ให้คณะกรรมการชุดนี้มีภาระหน้าที่ สุ่มตรวจผลิตภัณฑ์สินค้า อาหารและการบริการ และรายงานผลเสียที่กระทบต่อผู้บริโภคและชุมชนต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และชุมชน ต้องให้ความร่วมมือทุกขั้นตอน

ข้อที่ ๕๕ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่งจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนแก่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการในหน้าที่ตามสมควร

หมวดที่ ๘

การพัฒนาคณาภพชีวิตผู้สูงอายุ

ข้อที่ ๕๖ ผู้สูงอายุในตำบลห้วยโป่งได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อที่ ๕๗ ผู้สูงอายุในตำบลห้วยโป่งพึงได้รับการสาธารณสุขอย่างครอบคลุม

ข้อที่ ๕๘ ผู้สูงอายุในตำบลห้วยโป่งได้รับการส่งเสริมการออกกำลังกายสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน วันละไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที

ข้อที่ ๕๙ ผู้สูงอายุในตำบลห้วยโป่งพึงอนุรักษ์ เผยแพร่ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น สืบสาน ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่ ๖๐ ผู้สูงอายุในตำบลห้วยโป่งพึงปฏิบัติศาสนกิจสม่ำเสมอ

ข้อที่ ๖๑ ผู้สูงอายุในตำบลห้วยโป่งพึงได้รับสวัสดิการการส่งต่อด้านการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม

ข้อที่ ๖๒ ผู้สูงอายุในตำบลห้วยโป่งควรได้รับการเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามทางสังคมและสิ่งแวดล้อมทุกประเภท

หมวดที่ ๙

การป้องกันภัยยาเสพติด บุหรี่ สุรา และอุบัติเหตุ

ข้อที่ ๖๓ ส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลอดภัยจากปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ

ข้อที่ ๖๔ ส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลอดเหล้า-บุหรี่-อบายมุขในชุมชน

ข้อที่ ๖๕ ประชาชนควรหลีกเลี่ยง การดื่มเหล้าสุรา ใน ศาสนสถาน โรงเรียน สถานบริการสาธารณสุข สถานที่ราชการ รวมถึงสถานที่สาธารณะ

ข้อที่ ๖๖ กำหนดให้งานศพปลอดเหล้า บุหรี่ หากฝ่าฝืน (ตามกฎหมายของหมู่บ้าน)

ข้อที่ ๖๗ กำหนดเวลางานประเพณี เช่น การแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ งานบวชไม่เกิน ๒๓.๐๐ น.

ข้อที่ ๖๘ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกความ ปลอดภัยจากจรรยาทางบก

ข้อที่ ๖๙ สร้างกลไกชุมชนในการลดอุบัติเหตุจรรยาทางบก โดยตั้งด่านชุมชนในช่วงเทศกาลสำคัญ

ข้อที่ ๗๐ จัดให้มีเครื่องหมายจรรยา ป้ายความรู้ จรรยา ในชุมชน

ข้อที่ ๗๑ กรณีเกิดเหตุทะเลาะวิวาท ที่มีสาเหตุจากปัจจัย เสี่ยงจะต้องเสียค่าปรับ(ตามกฎหมายของหมู่บ้าน)

ข้อที่ ๗๒ มีกิจกรรมเสริมพลังให้แก่ บุคคล กลุ่มองค์กร กิจกรรมป้องกันปัจจัยเสี่ยงสุขภาพได้สำเร็จ

หมวดที่ ๑๐

การจัดการดิน ห้วย ป่าไม้

ข้อที่ ๗๓ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่งเป็นศูนย์กลาง
เชื่อมประสานการบริหารงาน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมรวมถึงการจัดทำแนวเขตหมู่บ้านภายในตำบลห้วยโป่ง

ข้อที่ ๗๔ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่งร่วมกับภาคี
เครือข่ายต่าง ๆ ออกข้อบัญญัติบังคับใช้อย่างเข้มงวด

ข้อที่ ๗๕ ส่งเสริมและสร้างการเรียนรู้ บุคคล ครอบครัว
ชุมชน ต้นแบบ รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อที่ ๗๖ ส่งเสริมการสืบค้นและ พัฒนารูปแบบการจัดการ
ดิน น้ำ ป่า โดยคำนึงถึงวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมวดที่ ๑๑

การพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

ข้อที่ ๗๗ ให้มีการจัดบริหารจัดการค่าแรงงานที่สมเหมาะสม
ในระดับตำบล

ข้อที่ ๗๘ ให้มีกิจกรรมการพัฒนาแรงงานในหมู่บ้าน ตำบล
เกี่ยวกับกฎหมายแรงงานและความรู้ด้านต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ

หมวดที่ ๑๒

การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ และบริการข้อมูล

ข้อที่ ๗๙ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพและสุขภาวะอย่างต่อเนื่องด้วยช่องทางที่หลากหลายเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ

ข้อที่ ๘๐ ให้นำหน่วยงาน องค์กร กลุ่มชุมชนในตำบลสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ ๘๑ สร้างโอกาสให้องค์กร กลุ่มชุมชน ได้เข้าถึงข้อมูลที่ต้องการอย่างสะดวกมากขึ้น

ข้อที่ ๘๒ ต้องจัดให้มีศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อพัฒนาและสร้างสุขภาวะ

ข้อที่ ๘๓ ให้ศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อพัฒนาและสร้างสุขภาวะ มีภาระหน้าที่ในการสำรวจ นำเข้าข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบภูมิศาสตร์สารสนเทศ (GIS) และนำเสนอหรือส่งมอบข้อมูลต่อหน่วยงานองค์กรชุมชนที่ต้องการเป็นระยะ

ข้อที่ ๘๔ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลช่วยไปจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนแก่ศูนย์ข้อมูลฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและดำเนินการในภาระหน้าที่ตามความจำเป็นและต้องการของชุมชน

หมวดที่ ๑๓

เศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่ ๘๕ ต้องสนับสนุนและส่งเสริมความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมบุคคลหรือกลุ่มตัวอย่างด้านผลิตเองใช้เองปลูกเองกินเองอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นเกษตรกรอินทรีย์ปลอดสารพิษ

ข้อที่ ๘๖ สนับสนุนการตลาดผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนและร่วมกันบริโภคผลผลิตที่เป็นของชุมชน

ข้อที่ ๘๗ ร่วมกันส่งเสริมให้เกิดสัมมาอาชีพและการพึ่งพาตนเองให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ข้อที่ ๘๘ สร้างจิตสำนึกสาธารณะ มีน้ำใจ เสียสละ โดยยึดหลักธรรมของศาสนาเป็นที่ตั้ง

ข้อที่ ๘๙ ให้มีการร่วมกันจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณธรรม

ข้อที่ ๙๐ ให้ศูนย์พัฒนาคุณธรรมมีภาระหน้าที่ส่งเสริมศีลธรรมแก่ชุมชน สนับสนุนและปกป้องคนดีให้ทำความดีเพื่อประโยชน์แก่สังคมของชาวตำบลช่วยไปอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ ๙๑ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลช่วยไปจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนแก่ศูนย์พัฒนาคุณธรรมตำบลช่วยไปเพื่อดำเนินการในหน้าที่ตามสมควร

หมวดที่ ๑๔

การเงินและการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ของคณาจารย์

ข้อที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่งต้องจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไป ตามธรรมนูญสุขภาพ ตำบลห้วยโป่งฉบับนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของรายได้รวมทั้งหมด ของงบประมาณในแต่ละปี

ข้อที่ ๑๓ ให้หน่วยงาน องค์กร กลุ่มชุมชน และประชาชน ในพื้นที่ ร่วมกันสนับสนุนด้านการเงิน เพื่อดำเนินการสร้างเสริม สุขภาวะตามธรรมนูญสุขภาพฉบับนี้ตามสมควร

ข้อที่ ๑๔ ให้มีการสนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องจากแต่ละ หน่วยงาน องค์กร กลุ่มชุมชน และเครือข่ายภาคีสุขภาพ เพื่อดำเนินการ ให้เป็นไปตามธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่ง ฉบับนี้

ข้อที่ ๑๕ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง หน่วยงาน องค์กร กลุ่มชุมชนในพื้นที่ตำบลห้วยโป่ง ได้ร่วมกันเสนอข้อบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง เพื่อให้เป็นข้อกำหนด ที่มีกฎหมายรองรับบังคับใช้ในบางกรณี ภายในพื้นที่ตำบลห้วยโป่ง

หมวดที่ ๑๕

สำนักธรรมนุญสุภาพว่าด้วยระบบสุภาพท่าบสหายโป่ง

ข้อที่ ๙๖ ให้สำนักธรรมนุญสุภาพตำบลห้วยโป่ง ซึ่งเป็นองค์กรชุมชนกำกับดูแลและขับเคลื่อนให้เป็นไปตามธรรมนุญสุภาพนี้ และเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดตั้งองค์กร และคณะกรรมการอิสระตามธรรมนุญสุภาพ และจัดทำตัวชี้วัดสุภาพครัวเรือน เกณฑ์การประเมินสุภาพะ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากชุมชน

ข้อที่ ๙๗ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง สนับสนุนงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการตามแผนงาน หรือกิจกรรม โครงการที่สำนักธรรมนุญสุภาพกำหนด

ข้อที่ ๙๘ การบริหารจัดการสำนักธรรมนุญสุภาพตำบลห้วยโป่ง ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของธรรมนุญสุภาพตำบลห้วยโป่ง

ข้อที่ ๙๙ กรณีที่มีการละเมิดธรรมนุญสุภาพฉบับนี้ ให้สำนักธรรมนุญสุภาพนำประเด็นดังกล่าวเข้าปรึกษาหารือในสมัชชาสุภาพตำบลห้วยโป่งประจำปี และเสนอให้ใช้มาตรการทางสังคมดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

ข้อที่ ๑๐๐ ที่ตั้ง ตั้งนํานํางานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง เลขที่ ๒๒๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๑. อำนาจหน้าที่

๑.๑ เป็นองค์กรชุมชนควบคุมกำกับการทำงานขับเคลื่อน “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลห้วยโป่ง”

๑.๒ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง เป็นเจ้าภาพหลัก จัดตั้งองค์กรต่าง ๆ ตามนี้ “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลห้วยโป่ง”

๒. การบริหารจัดการ “สำนักธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลห้วยโป่ง”

๒.๑ คณะที่ปรึกษาสำนักธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลห้วยโป่ง ประกอบด้วย

๒.๑.๑ นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

๒.๑.๒ สาธารณสุขอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

๒.๒ คณะกรรมการดำเนินงานและคณะกรรมการฝ่ายกว้าง ธรรมนูญ ฯ

๒.๒.๑ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง ประธานกรรมการ

๒.๒.๒ กำนันตำบลห้วยโป่ง กรรมการ

๒.๒.๓ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ - ๑๕ ตำบลห้วยโป่ง กรรมการ

๒.๒.๔ รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง กรรมการ

๒.๒.๕ นายวโรดม พันเลิศ กรรมการ

๒.๒.๖ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโป่ง กรรมการ

๒.๒.๗ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าลาน กรรมการ

๒.๒.๘ นายอดิศร ปิ่นเซ่ กรรมการและเลขานุการ

๒.๓ คณะกรรมการฝ่ายรับฟังความคิดเห็น

๒.๓.๑ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง
ประธานกรรมการ

๒.๓.๒ ร.ต.ต.พายัพ จันทร์สว่าง กรรมการ

๒.๓.๓ นางศรีนา ศรีมูล กรรมการ

๒.๓.๔ ผช.ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ คน กรรมการ

๒.๓.๕ นายวัชรินทร์ เคลือบญาติ กรรมการและ
เลขานุการ

๒.๔ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และสื่อสารกับชุมชน

๒.๔.๑ นางไขแก้ว เพ็ชรภูา ประธานกรรมการ

๒.๔.๒ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ -๑๕ ตำบลห้วยโป่ง
กรรมการ

๒.๔.๓ สมาชิกสภาอบต.หมู่บ้าน ละ ๑ คน กรรมการ

๒.๔.๔ อสม.ทุกท่านภายในตำบลห้วยโป่ง กรรมการ

๒.๔.๕ ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน กรรมการ

๒.๔.๖ นางสาวทัศนีย์ ไทยใหม่ กรรมการและ
เลขานุการ

๒.๕ คณะกรรมการฝ่ายติดตามประเมินผล

๒.๕.๑ นายอุทิศ เลิศมงคล ประธานกรรมการ

๒.๕.๒ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง
กรรมการ

๒.๕.๓ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรห้วยโป่ง กรรมการ

๒.๕.๔ หัวหน้าหน่วยป้องกันและรักษาป่า ที่ มส.๓
ห้วยโป่งกรรมการ

๒.๕.๕ สมาชิกสภา อบต.หมู่บ้าน ละ ๑ คน กรรมการ

๒.๕.๖ ผู้อำนวยการ รพ.สต.ในพื้นที่ทุกแห่ง กรรมการ

๒.๕.๗ ผช.ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ คน กรรมการ

๒.๕.๘ ร.ต.ต.แพทย์พ จันทร์สว่าง กรรมการและ
เลขานุการ

หมวดที่ ๑๖

บทเฉพาะกาล

ข้อที่ ๑๐๑ การยื่นขอแก้ไขธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพ ตำบลห้วยโป่ง ต้องประกอบไปด้วยประชาชนในพื้นที่ตำบลห้วยโป่ง ร่วมลงชื่อจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนประชากรในพื้นที่ ตำบลห้วยโป่งและคณะกรรมการธรรมนูญตำบลห้วยโป่งไม่น้อยกว่า หนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมด

ข้อ ๑๐๒ การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพ ตำบลห้วยโป่งฉบับนี้ให้ดำเนินการเสมือนการจัดทำหรือผ่านเวที รับฟังความคิดเห็นของคนตำบลห้วยโป่ง การเสนอต้องยึดหลักเหตุผล ความจำเป็นและประโยชน์ที่บังเกิดแก่คนในตำบลห้วยโป่ง การดำเนินการ แก้ไขต้องผ่านคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพตำบลห้วยโป่งและต้อง แจ้งวาระดังกล่าวต่อสาธารณชนทราบก่อนจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็น ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน มติการแก้ไขต้องมีผู้เห็นชอบไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของ ผู้เข้าร่วมเวทีดังกล่าว

"ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่"

หมวดที่ ๑๔ ของ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๙ ภายใต้ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐

หลักการสำคัญ

ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ เป็นข้อตกลงร่วมในการกำหนดทิศทาง หรือแนวปฏิบัติอันจะนำไปสู่สุขภาพของชุมชน โดยชุมชนสามารถ จัดทำธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ตามความสมัครใจและตามความพร้อม ของชุมชน ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐควรให้การสนับสนุน และเข้ามามีส่วนร่วม

การจัดทำธรรมนูญสุขภาพพื้นที่จะต้องให้ความสำคัญกับ สิทธิชุมชน วิถีชุมชน วัฒนธรรมชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทูทาง สังคมของชุมชน ข้อมูลสุขภาพชุมชนและหลักการการจัดการ ระบบสุขภาพชุมชนอย่างยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

การจัดทำ ขับเคลื่อน ทบทวนและประเมินผลธรรมนูญสุขภาพ พื้นที่ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในชุมชน

ภาพพิมพ์ประสงค์

ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีที่เกี่ยวข้อง
ทุกภาคส่วนเข้าใจและสามารถนำสาระในธรรมนูญว่าด้วยระบบ
สุขภาพแห่งชาติไปปรับใช้ในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ โดย
คำนึงถึงความสอดคล้องกับวิถีชีวิต วิถีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
และระบบสุขภาพชุมชน

ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้อง
ทุกภาคส่วนร่วมกันใช้ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่เป็นแนวทางในการพัฒนา
และขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ผ่านกลไก
และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสุขภาพ โดยมีระบบ
ติดตาม ทบทวน และประเมินผลธรรมนูญสุขภาพพื้นที่เป็นระยะ
อย่างสม่ำเสมอ

เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายธรรมนูญสุขภาพพื้นที่เป็นเครือข่าย
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามพื้นที่ เพื่อนำองค์ความรู้ไปต่อยอดและขยายผล
การจัดการระบบสุขภาพชุมชนให้ครอบคลุมไปยังพื้นที่อื่นๆ

“สานพลังปึกษา สร้างสรรค์นโยบายสาธารณะ”

www.nationalhealth.or.th